

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2020. gada 24. novembrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Brīvības, drošības un tiesiskuma telpa – Kopienas Vīzu kodekss – Regula (EK) Nr. 810/2009 – 32. panta 1.–3. punkts – Lēmums par vīzas atteikumu – VI pielikums – Standartveidlapa – Pamatojums – Apdraudējums sabiedriskajai kārtībai, iekšējai drošībai vai sabiedrības veselībai, vai vienas vai vairāku dalībvalstu starptautiskajām attiecībām – 22. pants – Iepriekšējas apspriešanās ar citu dalībvalstu centrālajām iestādēm procedūra – Iebildumi pret vīzas izsniegšanu – Prasība, kas celta par lēmumu par vīzas atteikumu – Pārbaudes tiesā apjoms – Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. pants – Tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību

Apvienotajās lietās C-225/19 un C-226/19

par diviem lūgumiem sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Haarlem* (Hāgas tiesa, tiesas sēžu vieta Hārlemā, Nīderlande) iesniedza ar 2019. gada 5. marta lēmumiem un kas Tiesā reģistrēti 2019. gada 14. martā, tiesvedībā

R.N.N.S. (C-225/19),

K.A. (C-226/19)

pret

Minister van Buitenlandse Zaken,

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], priekšsēdētāja vietniece R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*] (referente), palātu priekšsēdētāji Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*], J. Regans [*E. Regan*], L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*], N. Pisarra [*N. Piçarra*] un A. Kumins [*A. Kumin*], tiesneši T. fon Danvics [*T. von Danwitz*], K. Toadere [*C. Toader*], M. Safjans [*M. Saffjan*], D. Švābi [*D. Šváby*], K. Likurgs [*C. Lycourgos*], P. Dž. Švirebs [*P. G. Xuereb*] un I. Jarukaitis [*I. Jarukaitis*],

ģenerālvokāts: P. Pikamēe [*P. Pikamäe*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

– R.N.N.S. vārdā – *E. Schoneveld* un *M. I. Vennik, advocaten*,

* Tiesvedības valoda – holandiešu.

- Nīderlandes valdības vārdā – *M. K. Bulterman, M. H. S. Gijzen* un *C. S. Schillemans*, pārstāves,
- Čehijas valdības vārdā – *M. Smolek* un *J. Vláčil*, kā arī *A. Brabcová* un *A. Pagáčová*, pārstāvji,
- Vācijas valdības vārdā – *R. Kanitz* un *J. Möller*, pārstāvji,
- Itālijas valdības vārdā – *G. Palmieri*, pārstāve, kurai palīdz *P. Pucciariello, avvocato dello Stato*,
- Lietuvas valdības vārdā – *K. Dieninis* un *K. Juodelytė*, pārstāvji,
- Polijas valdības vārdā – *B. Majczyna*, pārstāvis,
- Eiropas Komisijas vārdā – *G. Wils* un *C. Cattabriga*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2020. gada 9. septembra tiesas sēdē,
pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 810/2009 (2009. gada 13. jūlijs), ar ko izveido Kopienas Vīzu kodeksu (OV 2009, L 243, 1. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 610/2013 (2013. gada 26. jūnijs) (OV 2013, L 182, 1. lpp.) (turpmāk tekstā – “Vīzu kodekss”), 32. panta 1.–3. punktu, lasot to kopā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – “Harta”) 41. un 47. pantu.
- 2 Šie lūgumi ir iesniegti saistībā ar diviem strīdiem attiecīgi starp R.N.N.S. (Lieta C-225/19) un K.A. (Lieta C-226/19) un *Minister van Buitenlandse Zaken* (ārlietu ministrs, Nīderlande, turpmāk tekstā – “ministrs”) par šī ministra atteikumu viņiem izsniegt vīzu.

Atbilstošās tiesību normas

- 3 Vīzu kodeksa 29. apsvērumā ir noteikts:

“Šī regula ievēro pamattiesības un ņem vērā principus, kas jo īpaši atzīti ar [1950. gada 4. novembrī Romā parakstīto] Eiropas Padomes [Eiropas] Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvenciju un [Hartu].”

- 4 Šī kodeksa 1. panta 1. punkts ir formulēts šādi:

“Ar šo regulu paredz procedūras un nosacījumus, lai izsniegtu vīzas tranzītam vai plānotām uzturēšanās reizēm dalībvalstu teritorijā uz laiku, kas nav ilgāks par 90 dienām jebkurā 180 dienu laikposmā.”

- 5 Minētā kodeksa 21. panta 3. punktā ir paredzēts:

“Pārbaudot, vai pieteikuma iesniedzējs atbilst ieceļošanas noteikumiem, konsulāts pārlicinās:

[..]

d) vai pieteikuma iesniedzējs nav uzskatāms par apdraudējumu kādas dalībvalsts sabiedriskajai kārtībai, iekšējai drošībai vai sabiedrības veselībai, kā definēts [Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 562/2006 (2006. gada 15. marts), ar kuru ievieš Kopienas Kodeksu par noteikumiem, kas reglamentē personu pārvietošanos pār robežām (Šengenas Robežu kodekss) (OV 2006, L 105, 1. lpp.)] 2. panta 19. punktā, vai kādas dalībvalsts starptautiskajām attiecībām, un jo īpaši par to, vai dalībvalstu datubāzēs par viņu nav izdots brīdinājums, lai minēto iemeslu dēļ atteiktu ieeļošanu;

[..].”

6 Šī paša kodeksa 22. pantā “Iepriekšēja apspriešanās ar citu dalībvalstu centrālajām iestādēm” ir paredzēts:

“1. Dalībvalsts var prasīt, lai citu dalībvalstu centrālās iestādes apspriestos ar tās centrālajām iestādēm, izskatot pieteikumus, ko iesnieguši kādu konkrētu trešo valstu valstspiederīgie vai kādas konkrētas kategorijas valstspiederīgie. Šāda apspriešanās neattiecas uz lidostas tranzītvīzu pieprasījumiem.

2. Centrālās iestādes, ar kurām apspriežas, dod galīgo atbildi septiņās kalendārajās dienās pēc apspriešanās. Ja atbildi nesniedz noteiktajā termiņā, tas nozīmē, ka tām nav pamata iebilst pret vīzas izsniegšanu.

[..]”

7 Vīzu kodeksa 25. pants ir formulēts šādi:

“1. Vīzu ar ierobežotu teritoriālo derīgumu izsniedz izņēmuma kārtā šādos gadījumos:

a) ja attiecīgā dalībvalsts humānu apsvērumu dēļ, valsts ieinteresētības vai starptautisku saistību dēļ uzskata par vajadzīgu:

- i) atkāpties no principa, ka jābūt izpildītiem ieeļošanas nosacījumiem, kas noteikti Šengenas Robežu kodeksa 5. panta 1. punkta a), c), d) un e) apakšpunktā;
- ii) izsniegt vīzu, lai gan dalībvalsts, ar kuru apspriedās saskaņā ar 22. pantu, iebilst pret vienotas vīzas izsniegšanu, vai
- iii) steidzamības dēļ izsniegt vīzu, lai gan nav veiktas iepriekšējas apspriedes saskaņā ar 22. pantu;

vai

b) ja pēc konsulāta ieskatiem pamatotu iemeslu dēļ pieteikuma iesniedzējam izsniedz jaunu vīzu tajā pašā 180 dienu laikposmā, kurā viņš jau ir izmantojis vienotu vīzu vai vīzu ar ierobežotu teritoriālo derīgumu ar uzturēšanās termiņu 90 dienas.

2. Vīza ar ierobežotu teritoriālo derīgumu ir derīga izsniedzējas dalībvalsts teritorijā. Izņēmuma kārtā tā var būt derīga vairāk kā vienas dalībvalsts teritorijā, ja katra no šīm dalībvalstīm ir piekritusi.

[..]”

8 Šī kodeksa 32. pantā “Vīzas atteikšana” ir noteikts:

“1. “Neskarot 25. panta 1. punktu, vīzu atsaka:

a) ja pieteikuma iesniedzējs:

[..]

vi) ir uzskatāms par apdraudējumu kādas dalībvalsts sabiedriskajai kārtībai, iekšējai drošībai vai sabiedrības veselībai, kā definēts Šengenas Robežu kodeksa 2. panta 19. punktā, vai kādas dalībvalsts starptautiskajām attiecībām, un jo īpaši ja dalībvalstu datubāzēs par viņu ir izdots brīdinājums, lai minētā iemesla dēļ atteiktu ieeļošanu; [..]

[..]

2. Lēmumu par atteikumu un iemeslus, kas ir tā pamatā, paziņo pieteikuma iesniedzējam, izmantojot VI pielikumā doto standartveidlapu.

3. Pieteikuma iesniedzējiem, kam vīzas ir atteiktas, ir tiesības iesniegt pārsūdzību. Pārsūdzības ceļ pret to dalībvalsti, kas ir pieņēmusi galīgo lēmumu par pieteikumu, un saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem. Dalībvalstis pieteikuma iesniedzējiem sniedz informāciju par procedūram, kas jāievēro pārsūdzības gadījumā, kā norādīts VI pielikumā.

[..]

5. Informāciju par atteikto vīzu ievada [vīzu informācijas sistēmā (VIS)] saskaņā ar [Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 767/2008 (2008. gada 9. jūlijs) par Vīzu informācijas sistēmu (VIS) un datu apmaiņu starp dalībvalstīm saistībā ar īstermiņa vīzām (VIS regula) (OV 2008, L 218, 60. lpp.)] 12. pantu.”

9 Vīzu kodeksa VI pielikumu veido “Standartveidlapa paziņojumam par vīzas atteikumu, anulēšanu vai atcelšanu un tā pamatojumam” (turpmāk tekstā – “standartveidlapa”). Šī veidlapa aiz teikuma “Šā lēmuma pamatā ir šāds(-i) iemesls(-i)” tostarp ietver 11 rūtiņas, kuras ir paredzētas tam, lai kompetentās iestādes tās varētu atzīmēt, un katrai no šīm rūtiņām atbilst viens vai vairāki iepriekš formulēti vīzas atteikšanas, anulēšanas vai atcelšanas pamati. 6. rūtiņa atbilst šādiem atteikuma pamatiem:

“Viena vai vairākas dalībvalstis uzskata Jūs par apdraudējumu sabiedriskajai kārtībai, iekšējai drošībai, sabiedrības veselībai, kā definēts [Regulas Nr. 562/2006] 2. panta 19. punktā, vai vienas vai vairāku dalībvalstu starptautiskajām attiecībām.”

10 Standartveidlapa ietver arī aili “Piezīmes”, aiz kuras ir brīva vieta, ko var aizpildīt kompetentā iestāde.

11 Tādējādi, kā izriet no Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/399 (2016. gada 9. marts) par Savienības Kodeksu par noteikumiem, kas reglamentē personu pārvietošanos pār robežām (Šengenas Robežu kodekss) (OV 2016, L 77, 1. lpp.), 1. apsvēruma, ar šo regulu tika kodificēta Regula Nr. 562/2006. Regulas Nr. 562/2006 2. panta 19. punkts, par kuru ir runa šī sprieduma 5., 8. un 9. punktā, šīs kodifikācijas rezultātā ir kļuvis par Šengenas Robežu kodeksa 2. panta 21. punktu.

Pamatlietas, prejudiciālie jautājumi un tiesvedība Tiesā

12 Lietā C-225/19 R.N.N.S. ir Ēģiptes valstspiederīgais, kurš dzīvo Ēģiptē. 2017. gada 28. augustā viņš apprecējās ar Nīderlandes valstspiederīgo.

13 2017. gada 7. jūnijā R.N.N.S. iesniedza ministram vīzas pieteikumu, lai apmeklētu savas laulātās vecākus, kuri dzīvo Nīderlandē.

- 14 Ar 2017. gada 19. jūnija lēmumu ministrs noraidīja šo pieteikumu tā iemesla dēļ, ka viena vai vairākas dalībvalstis uzskatīja, ka R.N.N.S. ir apdraudējums sabiedriskajai kārtībai, iekšējai drošībai vai sabiedrības veselībai Šengenas Robežu kodeksa 2. panta 21. punkta izpratnē vai kādas dalībvalsts starptautiskajām attiecībām. Proti, Vīzu kodeksa 22. pantā paredzētajā iepriekšējās apspriešanās procedūrā Ungārija esot iebildusi pret vīzas izsniegšanu R.N.N.S.
- 15 Šis lēmums R.N.N.S. tika paziņots ar standartveidlapu. Lai gan šīs veidlapas 6. rūtiņa bija atzīmēta, šajā veidlapā nav minēta ne tās dalībvalsts identitāte, kura ir izteikusi iebildumus pret vīzas izsniegšanu, ne pamati, uz kuriem ir balstīti šie iebildumi.
- 16 2017. gada 30. jūnijā R.N.N.S. par minēto lēmumu iesniedza sūdzību ministram, kurš ar 2017. gada 31. oktobra lēmumu to noraidīja.
- 17 2017. gada 22. novembrī R.N.N.S. par šo pēdējo minēto lēmumu cēla prasību iesniedzējtiesā, *Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Haarlem* (Hāgas tiesa, tiesas sēžu vieta Hārlēmā, Nīderlande), tostarp norādot, ka viņš nav varējis izmantot efektīvu tiesību aizsardzību tiesā, jo viņš nevarēja ministra 2017. gada 19. jūnija lēmumu apstrīdēt pēc būtības. Ministrs apgalvo, ka gadījumā, ja kāda dalībvalsts izsaka iebildumus pret vīzas izsniegšanu, šo iebildumu pamatā esošie pamati saskaņā ar Nīderlandes tiesībām nevar tikt pārbaudīti pēc būtības un pieteikuma iesniedzējam šajā nolūkā ir jāvērsas tās dalībvalsts tiesās, kura ir izteikusi minētos iebildumus.
- 18 Saistībā ar tiesvedību iesniedzējtiesā ministrs R.N.N.S. darīja zināmu tās dalībvalsts identitāti, kura bija izteikusi iebildumus viņa vīzas izsniegšanai. 2018. gadā R.N.N.S. sazinājās ar Ungārijas diplomātiskajiem pārstāvjiem vairākās valstīs, lai saņemtu skaidrojumus attiecībā uz pamatiem, balstoties uz kuriem šī dalībvalsts ir izteikusi iebildumus. Šādi rīkodamies, viņš neesot ieguvis nekādu skaidrojumu, un turklāt viņam palika nezināma tās iestādes identitāte, kas bija izteikusi šos iebildumus Ungārijā.
- 19 Lietā C-226/19 ir runa par K.A., kas ir Sīrijas valstspiederīgā, kura dzīvo Saūda Arābijā.
- 20 2018. gada 2. janvārī K.A. iesniedza ministram vīzas pieteikumu, lai apciemotu savus bērnus, kuri dzīvo Nīderlandē.
- 21 Ar 2018. gada 15. janvāra lēmumu ministrs noraidīja šo pieteikumu tā iemesla dēļ, ka viena vai vairākas dalībvalstis uzskatīja, ka viņa ir apdraudējums sabiedriskajai kārtībai, iekšējai drošībai vai sabiedrības veselībai Šengenas Robežu kodeksa 2. panta 21. punkta izpratnē vai kādas dalībvalsts starptautiskajām attiecībām. Proti, Vīzu kodeksa 22. pantā paredzētajā iepriekšējās apspriešanās procedūrā Vācijas Federatīvā Republika esot izteikusi iebildumus pret vīzas izsniegšanu K.A.
- 22 Šis lēmums K.A. tika paziņots ar standartveidlapu. Lai gan šīs veidlapas 6. rūtiņa bija atzīmēta, šajā veidlapā nav minēta ne tās dalībvalsts identitāte, kura ir izteikusi iebildumus pret vīzas izsniegšanu, ne pamati, uz kuriem ir balstīti šie iebildumi.
- 23 2018. gada 23. janvārī K.A. par minēto lēmumu iesniedza sūdzību ministram. Pieņemot, ka iebildumus pret vīzas izsniegšanu viņai būtu varējusi izteikt Vācijas Federatīvā Republika, K.A. savā sūdzībā lūdza ministru vērsties Vācijas iestādēs, lai noskaidrotu iemeslu, kura dēļ viņa tika uzskatīta par apdraudējumu sabiedriskajai kārtībai, iekšējai drošībai vai sabiedrības veselībai. Ar 2018. gada 14. maija lēmumu ministrs šo sūdzību noraidīja.
- 24 2018. gada 28. maijā K.A. par šo pēdējo minēto lēmumu cēla prasību iesniedzējtiesā, tostarp norādot, ka viņa nav varējusi izmantot efektīvu tiesību aizsardzību tiesā, jo viņa nevarēja ministra 2018. gada 15. janvāra lēmumu apstrīdēt pēc būtības. Viņa it īpaši apgalvo, ka šajā lēmumā ietvertais vīzas atteikuma pamats ir formulēts pārāk vispārīgi un ka ministram bija jālūdz Vācijas iestādes darīt

zināmus pamatus, uz kuriem ir balstīti iebildumi pret vīzas izsniegšanu viņai. Ministra ieskatā, Vīzu kodeksā nav noteikts pienākums lūgt Vācijas iestādes norādīt pamatus, uz kuriem ir balstīti to iebildumi pret vīzas izsniegšanu K.A., ne arī darīt viņai zināmus šos pamatus.

- 25 Iesniedzējtiesa norāda, ka VIS ne par R.N.N.S., ne par K.A. nav sniegts brīdinājums, lai atteiktu vīzu, kā rezultātā viņi nevar celt prasību vai iesniegt sūdzību saskaņā ar VIS regulu, lai panāktu to nepareizo datu labošanu vai dzēšanu, kuriem esot bijusi ietekme uz viņu vīzas pieteikuma apstrādi.
- 26 Šī tiesa arī norāda, pirmkārt, ka ne R.N.N.S., ne K.A. nav zinājuši par attiecībā uz viņiem pieņemtajiem lēmumiem sabiedriskās kārtības, iekšējās drošības, sabiedrības veselības vai starptautisko attiecību jomā, kurus esot pieņēmušas to dalībvalstu kompetentās iestādes, kas izteikušas iebildumus pret vīzu izsniegšanu viņiem. Otrkārt, minētā tiesa uzsver – pat ja šie lēmumi ir tikuši pieņemti, pamatlietās nav elementu, kas ļautu pārbaudīt, vai R.N.N.S. un K.A. šo lēmumu apstrīdēšanai šajās dalībvalstīs varēja izmantot efektīvus tiesiskās aizsardzības līdzekļus.
- 27 Turklāt, iesniedzējtiesas ieskatā, ministrs 2017. gada 19. jūnija un 2018. gada 15. janvāra lēmumos nav sniedzis R.N.N.S. un K.A. nekādu informāciju par iespēju celt prasību par šiem lēmumiem dalībvalstīs, kuras ir izteikušas iebildumus pret attiecīgo vīzu izsniegšanu viņiem.
- 28 Šajā kontekstā iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Vīzu kodeksa 32. panta 1. punkta a) apakšpunkta vi) punktā minēto atteikuma pamatu tiesa var pārbaudīt saistībā ar galīga lēmuma par vīzas atteikumu pārsūdzību, kas paredzēta šī kodeksa 32. panta 3. punktā, un – attiecīgā gadījumā – kādā veidā šī pārbaude ir jāveic, lai nodrošinātu atbilstību no Hartas 47. panta izrietošajām prasībām.
- 29 Turklāt gadījumā, ja R.N.N.S. un K.A. celtu prasību dalībvalstīs, kuras ir izteikušas iebildumus pret vīzu izsniegšanu, lai apstrīdētu Vīzu kodeksa 32. panta 1. punkta a) apakšpunkta vi) punktā minēto atteikuma pamatu, iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai saistībā ar šī kodeksa 32. panta 3. punktā paredzēto pārsūdzību ir jāgaida, iespējams, minētajās dalībvalstīs prasītāju celtās prasības iznākums.
- 30 Šajos apstākļos *Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Haarlem* (Hāgas tiesa, tiesas sēžu vieta Hārlemā) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus, kuri abās šajās lietās ir formulēti identiski:

“1) Vai galīga lēmuma par vīzas atteikumu saskaņā ar Vīzu kodeksa 32. panta 1. punkta a) apakšpunkta vi) punktu pārsūdzības gadījumā Vīzu kodeksa 32. panta 3. punkta izpratnē ir runa par efektīvu tiesību aizsardzības līdzekli [Hartas] 47. panta izpratnē šādos apstākļos:

- lēmuma pamatojumā dalībvalsts ir tikai norādījusi: “Viena vai vairākas dalībvalstis Jūs uzskata par apdraudējumu vienas vai vairāku dalībvalstu sabiedriskajai kārtībai, iekšējai drošībai vai sabiedrības veselībai Šengenas Robežu kodeksa 2. panta 19. punkta (tagad – 21. punkts) izpratnē, vai to starptautiskajām attiecībām”;
- nedz lēmumā, nedz pārsūdzības tiesvedībā dalībvalsts nesniedz informāciju par to, kurš konkrēts pamats vai pamati no četriem Vīzu kodeksa 32. panta 1. punkta a) apakšpunkta vi) punktā minētajiem tiek izmantoti;
- pārsūdzības tiesvedībā dalībvalsts nesniedz nedz sīkāku informāciju, nedz sīkāku pamatojumu pēc būtības par pamatu vai pamatiem, uz kuriem ir balstīti citas dalībvalsts (vai citu dalībvalstu) iebildumi?

2) Vai [pirmajā jautājumā] izklāstītajos apstākļos tiesības uz labu pārvaldību Hartas 41. panta izpratnē tiek nodrošinātas, it īpaši, ņemot vērā administrācijas pienākumu pamatot savus lēmumus?

- 3) a) Vai atbilde uz [pirmo un otro jautājumu] ir atšķirīga, ja dalībvalsts galīgajā lēmumā par vīzu norāda uz faktiski pastāvošu un pietiekami precīzi aprakstītu pārsūdzības iespēju citā dalībvalstī pret vārdā nosauktu kompetento iestādi šajā citā dalībvalstī (vai šajās citās dalībvalstīs), kura ir cēlusi (vai kuras ir cēlušas) Vīzu kodeksa 32. panta 1. punkta a) apakšpunkta vi) punktā minētos iebildumus, un atteikuma pamats var tikt vērtēts šīs pārsūdzības ietvaros?
- b) Vai, lai sniegtu apstiprinošu atbildi uz [pirmo jautājumu] kopsakarā ar [trešā jautājuma a) daļu], pārsūdzības tiesvedībā, kas notiek dalībvalstī, kura ir pieņēmusi galīgo lēmumu, un kas norisinās pret to, ir jāaptur lēmuma izpilde līdz brīdim, kad pieteikuma iesniedzējam ir radusies iespēja izmantot pārsūdzības iespēju citā dalībvalstī (vai citās dalībvalstīs) un, ja pieteikuma iesniedzējs to izmanto, ir ticis pieņemts (galīgais) nolēmums saistībā ar šo pārsūdzību?
- 4) Vai atbilde uz jautājumiem ir atkarīga no tā, vai (iestādei) dalībvalstī (vai dalībvalstīs), kura (vai kuras) ir cēlusi (ir cēlušas) iebildumus pret vīzas izsniegšanu, var tikt sniegta iespēja galīgā lēmuma par vīzas pieteikumu pārsūdzības tiesvedībā piedalīties kā otrai atbildētājam un tai kā šādai lietas dalībnieci var tikt dota iespēja izklāstīt, uz kādu pamatu vai kādiem pamatiem ir balstīti tās iebildumi?"
- 31 Nemot vērā veselības krīzi saistībā ar koronavīrusa izplatīšanos, Tiesas virspalāta ar 2020. gada 28. aprīļa lēmuma atcēla tiesas sēdi mutvārdu paskaidrojumu uzklaušīšanai, kas sākotnēji bija paredzēta šajās lietās, un tās vietā uzdeva jautājumus, uz kuriem jāsniedz rakstveida atbildes un kuri tika nosūtīti lietas dalībniekiem un Eiropas Savienības Tiesas statūtu 23. pantā minētajām ieinteresētajām personām, kas bija sniegušas rakstveida apsvērumus. R.N.N.S., K.A., Nīderlandes, Vācijas un Polijas valdības, kā arī Eiropas Komisija nosūtīja Tiesai atbildes uz šiem jautājumiem.

Par prejudiciālajiem jautājumiem

- 32 Uzdodot šos jautājumus, kas ir jāizvērtē kopā, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Vīzu kodeksa 32. panta 2. un 3. punkts, lasot tos kopā ar Hartas 47. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka, pirmkārt, ar to dalībvalstij, kura ir pieņēmusi galīgu lēmumu par atteikumu izsniegt vīzu, pamatojoties uz šī kodeksa 32. panta 1. punkta a) apakšpunkta vi) punktu, tā iemesla dēļ, ka cita dalībvalsts ir cēlusi iebildumus pret vīzas izsniegšanu, ir noteikts pienākums šajā lēmumā norādīt tās dalībvalsts identitāti, kura ir izteikusi šos iebildumus, konkrētu uz šiem iebildumiem balstītu atteikuma pamatu, kā arī minētā iebilduma apstrīdēšanai pieejamos tiesību aizsardzības līdzekļus, un, otrkārt, gadījumā, ja ir celta prasība par šo pašu lēmumu, pamatojoties uz šī paša kodeksa 32. panta 3. punktu, tās dalībvalsts tiesām, kura ir pieņēmusi šo pēdējo minēto lēmumu, ir jāvar pārbaudīt citas dalībvalsts izteiktu iebildumu pret vīzas izsniegšanu tiesiskumu pēc būtības.
- 33 Vispirms ir jākonstatē, ka Hartas 41. pants, uz kuru atsaucas iesniedzējtiesa, nav atbilstošs, lai to izskaidrotu saistībā ar strīdiem pamatlietā. Proti, no šīs tiesību normas formulējuma skaidri izriet, ka tas ir adresēts nevis dalībvalstīm, bet vienīgi Savienības iestādēm, organizācijām un struktūrām (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2020. gada 26. marts, *Hungeod* u.c., C-496/18 un C-497/18, EU:C:2020:240, 63. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 34 Tomēr, ciktāl iesniedzējtiesa jautā tostarp par tā pamatojuma apmēru, kas ir jānorāda galīgajā lēmumā par atteikumu izsniegt vīzu, pamatojoties uz Vīzu kodeksa 32. panta 1. punkta a) apakšpunkta vi) punktu, ir jāatgādina, ka Hartas 41. pantā ir atspoguļots vispārējs Savienības tiesību princips, kurš ir piemērojams dalībvalstīm, kad tās ievieš šīs tiesības, un saskaņā ar kuru tiesības uz labu pārvaldību sevī ietver iestādes pienākumu pamatot savus lēmumus (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 8. maijs, PI, C-230/18, EU:C:2019:383, 57. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 35 Lai atbildētu uz uzdotajiem jautājumiem, ir jānorāda, ka ar Vīzu kodeksu ieviestās sistēmas priekšnoteikums ir vienotu vīzu izsniegšanas nosacījumu saskaņošana, kas nepieļauj atšķirību pastāvēšanu starp dalībvalstīm attiecībā uz šādu vīzu atteikuma pamatojumu noteikšanu, un tas nozīmē, ka dalībvalstu kompetentās iestādes nevar atteikties izsniegt vienotu vīzu ar pamatojumu, kas nav paredzēts šajā kodeksā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2013. gada 19. decembris, *Koushkaki*, C-84/12, EU:C:2013:862, 45. un 47. punkts).
- 36 Atbilstoši Vīzu kodeksa 32. panta 1. punkta a) apakšpunkta vi) punktam vīzu atsaka, ja vīzas pieteikuma iesniedzēju uzskata par apdraudējumu sabiedriskajai kārtībai, iekšējai drošībai vai sabiedrības veselībai Šengenas Robežu kodeksa 2. panta 21. punkta izpratnē, vai kādas dalībvalsts starptautiskajām attiecībām, un it īpaši, ja dalībvalstu datubāzēs šo pašu pamatu dēļ par viņu ir izdots brīdinājums, lai atteiktu iecelšanu. No pašas šīs tiesību normas par apdraudējumu kādai dalībvalstij formulējuma izriet, ka šāda apdraudējuma pastāvēšana ir vīzas atteikuma pamats, neatkarīgi no tā, vai tas attiecas uz kompetentā konsulāta dalībvalsti vai citu dalībvalsti.
- 37 Kompetentajam konsulātam, kad tas pārbauda, vai vīzas pieteikuma iesniedzējs atbilst iecelšanas nosacījumiem, tostarp saskaņā ar šī kodeksa 21. panta 3. punkta d) apakšpunktu ir jāpārbauda, vai šis pieteikuma iesniedzējs netiek uzskatīts par šādu apdraudējumu un, it īpaši, vai šo pašu pamatu dēļ dalībvalstu datubāzēs par viņu nav izdots brīdinājums, lai atteiktu iecelšanu. Šajā ziņā dalībvalstu centrālajām iestādēm, kad tās pārbauda vīzas pieteikumu, turklāt var nākties apspriesties ar citu dalībvalstu centrālajām iestādēm minētā kodeksa 22. panta 1. un 2. punktā raksturotajā iepriekšējās apspriešanās procedūrā, lai tām attiecīgā gadījumā šo pašu pamatu dēļ ļautu izteikt iebildumus pret vīzas izsniegšanu.
- 38 Saskaņā ar Vīzu kodeksa 32. panta 2. punktu lēmumu par vīzas atteikumu un tā pamatojumu pieteikuma iesniedzējam paziņo ar standartveidlapu. Kā izriet no šī sprieduma 9. punkta, šī standartveidlapa ietver 11 rūtiņas, no kurām katra atbilst vienam vai vairākiem minētajā kodeksā paredzētajiem vīzas atteikšanas, anulēšanas vai atcelšanas pamatiem un kuras kompetentās valsts iestādes atzīmē, lai vīzas pieteikuma iesniedzējam paziņotu viņam adresētā atteikuma lēmuma pamatojumu.
- 39 Konkrēti, standartveidlapas 6. rūtiņā ir precizēts, ka “viena vai vairākas dalībvalstis uzskata”, ka pieteikuma iesniedzējs ir uzskatāms par apdraudējumu kāda Vīzu kodeksa 32. panta 1. punkta a) apakšpunkta vi) punktā paredzētā atteikuma pamata dēļ. Lai gan attiecībā uz šajā rūtiņā norādītā pamatojuma formulējumu kompetentajai valsts iestādei nav paredzēta ne iespēja identificēt dalībvalsti, kura ir izteikusi iebildumus pret vīzas izsniegšanu, ne arī iespēja plašāk pamatot savu lēmumu, tostarp precizējot konkrētu iemeslu visu to iemeslu skaitā, kuri bez nošķiršanas ir paredzēti šajā tiesību normā, ar ko ir pamatots šis lēmums, tomēr šādus precizējumus var sniegt pati šī iestāde ailē “Piezīmes”.
- 40 Šajā ziņā saskaņā ar Vīzu kodeksa 32. panta 3. punktu pieteikuma iesniedzēji, kam ir adresēts lēmums par vīzas atteikumu, var celt prasību par šo lēmumu, un tā ir jāceļ pret dalībvalsti, kura ir pieņēmusi galīgo lēmumu par vīzas pieteikumu un saskaņā ar šīs dalībvalsts tiesisko regulējumu.
- 41 Tiesa nosprieda, ka Vīzu kodeksa normu, tostarp šī kodeksa 32. panta 3. punktā paredzēto pārsūdzības tiesību, interpretācija, kā izriet no minētā kodeksa 29. apsvēruma, ir jāveic, ievērojot Hartā atzītās pamattiesības un principus, un šī Harta ir piemērojama, ja dalībvalsts pieņem lēmumu par atteikumu piešķirt vīzu saskaņā ar šī paša kodeksa 32. panta 1. punktu (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2017. gada 13. decembris, *El Hassani*, C-403/16, EU:C:2017:960, 32. un 37. punkts, kā arī 2019. gada 29. jūlijs, *Vethanayagam u.c.*, C-680/17, EU:C:2019:627, 79. punkts).
- 42 Vīzu kodeksa 32. panta 3. punktā paredzētās pārsūdzības pazīmes ir jānosaka saskaņā ar Hartas 47. pantu, atbilstoši kuram ikvienai personai, kuras tiesības un brīvības, kas garantētas Savienības tiesībās, ir tikušas pārkāptas, ir tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā, ievērojot minētajā pantā paredzētos nosacījumus.

- 43 Šajā ziņā no pastāvīgās judikatūras izriet, ka Hartas 47. pantā garantētās tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā prasa, lai ieinteresētā persona varētu uzzināt attiecībā uz to pieņemtā lēmuma pamatojumu, vai nu pati iepazīstoties ar šo lēmumu, vai arī tādējādi, ka pēc šīs personas pieprasījuma tai tiek darīts zināms šī lēmuma pamatojums, neskarot kompetentās tiesas tiesības pieprasīt attiecīgajai iestādei sniegt šo informāciju, lai persona pēc iespējas labākos apstākļos varētu aizstāvēt savas tiesības un, būdama pilnībā informēta, izlemt, vai ir lietderīgi vērsties kompetentajā tiesā, kā arī lai šī tiesa pilnībā varētu īstenot attiecīgā valsts [iestādes] lēmuma tiesiskuma pārbaudi (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1987. gada 15. oktobris, *Heylens* u.c., 222/86, EU:C:1987:442, 15. punkts, kā arī 2013. gada 4. jūnijs, *ZZ*, C-300/11, EU:C:2013:363, 53. punkts).
- 44 Konkrētajā gadījumā no Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem izriet, ka pēc attiecīgi Ungārijas un Vācijas Federatīvās Republikas izteiktajiem iebildumiem pret vīzu izsniegšanu R.N.N.S. un K.A ministrs noraidīja viņu vīzu pieteikumus, pamatojoties uz Vīzu kodeksa 32. panta 1. punkta a) apakšpunkta vi) punktu. Ministrs savus atteikuma lēmumus pamatoja ar standartveidlapu, atzīmējot tajā 6. rūtiņu, kam atbilst iepriekš formulēts pamatojums, saskaņā ar kuru viena vai vairākas dalībvalstis uzskata, ka pieteikuma iesniedzējs ir apdraudējums sabiedriskajai kārtībai, iekšējai drošībai vai sabiedrības veselībai Šengenas Robežu kodeksa 2. panta 21. punkta izpratnē, vai vienas vai vairāku dalībvalstu starptautiskajām attiecībām.
- 45 Ņemot vērā šī sprieduma 34. un 43. punktā izklāstīto judikatūru, ir jānorāda, ka Hartas 47. pantā paredzētās tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību prasa, lai pieteikuma iesniedzējs, kuram ir atteikta vīza tā iemesla dēļ, ka kāda dalībvalsts ir izteikusi iebildumus kāda no Vīzu kodeksa 32. panta 1. punkta a) apakšpunkta vi) punktā paredzētajiem pamatiem dēļ, varētu noskaidrot konkrētu atteikuma pamatu, uz kuru ir balstīts šis lēmums, kā arī tās dalībvalsts identitāti, kura ir izteikusi iebildumus pret šī dokumenta izsniegšanu.
- 46 Tādējādi, pat ja, kā izriet no šī sprieduma 39. punkta, pamatojums, kas atbilst standartveidlapas 6. rūtiņai, ir standarta formulējums, kompetentajai valsts iestādei gadījumā, ja tā piemēro Vīzu kodeksa 32. panta 1. punkta a) apakšpunkta vi) punktā paredzēto atteikuma pamatu, standartveidlapas ailē "Piezīmes" ir jāprecizē tās dalībvalsts vai dalībvalstu identitāte, kuras ir izteikušas iebildumus pret vīzas izsniegšanu, un konkrēts atteikuma pamats, kurš balstīts uz šiem iebildumiem, attiecīgā gadījumā norādot arī minēto iebildumu iemeslu būtību.
- 47 Turklāt, kā ģenerālvokāts ir norādījis secinājumu 87. punktā, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2019/1155 (2019. gada 20. jūnijs), ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 810/2009 (OV 2019, L 188, 25. lpp.), ir paredzēta jauna standartveidlapa, kura kompetentajām iestādēm ir jāizmanto, lai pamatotu savus lēmumus par vīzas atteikumu, un kurā dažādi Vīzu kodeksa 32. panta 1. punkta a) apakšpunkta vi) punktā paredzētie atteikuma pamati tagad ir nošķirti viens no otra.
- 48 Attiecībā uz pārbaudes tiesā apjomu saistībā ar Vīzu kodeksa 32. panta 3. punktā paredzēto pārsūdzību ir jāatgādina, ka dalībvalstu pienākums attiecībā uz lēmumu par vīzas atteikumu garantēt tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību Hartas 47. panta izpratnē prasa, lai šī lēmumu pārbaude tiesā nebūtu tikai formāla Vīzu kodeksa 32. panta 1. punktā paredzēto pamatu pārbaude. Tādējādi šai pārbaudei ir jāattiecas arī uz minētā lēmuma tiesiskumu, ņemot vērā visus lietas materiālos norādītos gan faktiskos, gan tiesību elementus, uz kuriem kompetentā valsts iestāde ir balstījusi šo lēmumu.
- 49 Šajā ziņā kompetentajām valsts iestādēm, pārbaudot vīzu pieteikumus, ir plaša novērtējuma brīvība attiecībā uz Vīzu kodeksā paredzēto atteikuma pamatu piemērošanas nosacījumiem un atbilstošu faktu novērtējumu (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2013. gada 19. decembris, *Koushkaki*, C-84/12, EU:C:2013:862, 60. punkts, un 2017. gada 13. decembris, *El Hassani*, C-403/16, EU:C:2017:960, 36. punkts). Šis novērtējuma brīvības pārbaude tiesā tādējādi nozīmē, ka ir jāpārbauda tikai, vai apstrīdētais lēmums ir balstīts uz pietiekami spēcīgu faktisko pamatojumu, un jāpārlicinās, vai tajā nav pieļauta acīmredzama kļūda (pēc analogijas skat. spriedumu, 2017. gada 4. aprīlis, *Fahimian*, C-544/15, EU:C:2017:255, 45. un 46. punkts).

- 50 Tomēr ir jānošķir, no vienas puses, tās dalībvalsts tiesu veiktā pārbaude, kas ir pieņēmusi galīgo lēmumu par vīzas atteikumu, kura priekšmets ir šī lēmuma tiesiskuma pārbaude atbilstoši Vīzu kodeksa 32. panta 3. punktam, un, no otras puses, šī kodeksa 22. pantā paredzētā iepriekšējas apspriešanās procedūrā citas dalībvalsts izteikto iebildumu pret vīzas izsniegšanu pamatotības pārbaude, kas ir jāveic šīs citas dalībvalsts vai šo citu dalībvalstu valsts tiesām.
- 51 Šajā ziņā tās dalībvalsts tiesām, kura ir pieņēmusi galīgo lēmumu par vīzas atteikumu tā iemesla dēļ, ka kāda cita dalībvalsts vai vairākas citas dalībvalstis ir izteikušas iebildumus pret šī dokumenta izsniegšanu, ir jābūt iespējai pārliecināties, ka ir tikusi pareizi piemērota Vīzu kodeksa 22. pantā raksturotā iepriekšējas apspriešanās procedūra ar citu dalībvalstu centrālajām iestādēm, it īpaši, lai pārbaudītu, vai pieteikuma iesniedzējs ir pareizi identificēts kā tāds, uz kuru attiecas konkrētie iebildumi, un vai procesuālās garantijas, kā šī sprieduma 46. punktā izklāstītais pienākums norādīt pamatojumu, šajā lietā ir ievērotas.
- 52 Savukārt minētās tiesas nevar pārbaudīt kādas dalībvalsts izteiktu iebildumu pret vīzas izsniegšanu tiesiskumu pēc būtības. Lai attiecīgajam vīzas pieteikuma iesniedzējam dotu iespēju saskaņā ar Hartas 47. pantu izmantot savas tiesības celt prasību par šādiem iebildumiem, tās dalībvalsts kompetentajām iestādēm, kas ir pieņēmusi galīgo lēmumu par vīzas atteikumu, ir jānorāda iestāde, kurā vīzas pieteikuma iesniedzējs var vērsties, lai noskaidrotu šim nolūkam šajā citā dalībvalstī pieejamos tiesību aizsardzības līdzekļus.
- 53 Vēl ir jānorāda, ka Savienības likumdevējs ir atļāvis dalībvalstīm noteikt to konkrēto tiesību aizsardzības līdzekļu veidus un noteikumus, kādi ir vīzu pieteikuma iesniedzējiem, tomēr ar nosacījumu, ka ar tiem tiek ievēroti līdzvērtības un efektivitātes principi (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2017. gada 13. decembris, *El Hassani*, C-403/16, EU:C:2017:960, 25. un 26. punkts).
- 54 Tādējādi dalībvalstij, kas pieņem galīgo lēmumu par vīzas atteikumu, ir jāparedz procesuālie noteikumi, kuri palīdz garantēt vīzas pieteikuma iesniedzēju tiesību uz aizstāvību un tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību ievērošanu, piemēram, informācijas pieprasījums tās dalībvalsts kompetentajām iestādēm, kura ir izteikusi iebildumus pret vīzas izsniegšanu, vai arī iespēja tām iesaistīties saskaņā ar Vīzu kodeksa 32. panta 3. punktu celtās pārsūdzības tiesvedībā vai jebkurš cits mehānisms, kas nodrošina, ka šo pieteikuma iesniedzēju prasība nevar tikt galīgi noraidīta, nepastāvot konkrētai iespējai īstenot savas tiesības.
- 55 Ir jāpiebilst, ka katrā ziņā attiecīgā dalībvalsts var izsniegt vīzu ar ierobežotu teritoriālo derīgumu atbilstoši Vīzu kodeksa 25. pantam.
- 56 Ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz uzdotajiem jautājumiem ir jāatbild, ka Vīzu kodeksa 32. panta 2. un 3. punkts, lasot tos kopā ar Hartas 47. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, pirmkārt, ka ar tiem dalībvalstij, kas ir pieņēmusi galīgo lēmumu par atteikumu izsniegt vīzu, pamatojoties uz šī kodeksa 32. panta 1. punkta a) apakšpunkta vi) punktu, tā iemesla dēļ, ka cita dalībvalsts ir izteikusi iebildumus pret vīzas izsniegšanu, ir noteikts pienākums šajā lēmumā norādīt tās dalībvalsts identitāti, kura ir izteikusi šos iebildumus, konkrētu uz šiem iebildumiem balstītu atteikuma pamatu, attiecīgā gadījumā norādot arī minēto iebildumu iemeslu būtību, kā arī iestādi, kurā vīzas pieteikuma iesniedzējs var vērsties, lai noskaidrotu šajā citā dalībvalstī pieejamos tiesību aizsardzības līdzekļus, un, otrkārt, ka gadījumā, ja, pamatojoties uz šī paša kodeksa 32. panta 3. punktu, par šo pašu lēmumu tiek celta prasība, tās dalībvalsts tiesas, kura ir pieņēmusi šo pēdējo minēto lēmumu, nevar pārbaudīt citas dalībvalsts izteiktu iebildumu pret vīzas izsniegšanu tiesiskumu pēc būtības.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 57 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

Nemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz uzdotajiem jautājumiem ir jāatbild, ka Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 810/2009 (2009. gada 13. jūlijs), ar ko izveido Kopienas Vīzu kodeksu, kurā grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 610/2013 (2013. gada 26. jūnijs), 32. panta 2. un 3. punkts, lasot tos kopā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, pirmkārt, ka ar tiem dalībvalstij, kas ir pieņēmusi galīgo lēmumu par atteikumu izsniegt vīzu, pamatojoties uz Regulas Nr. 810/2009, kas grozīta ar Regulu Nr. 610/2013, 32. panta 1. punkta a) apakšpunkta vi) punktu, tā iemesla dēļ, ka cita dalībvalsts ir izteikusi iebildumus pret vīzas izsniegšanu, ir noteikts pienākums šajā lēmumā norādīt tās dalībvalsts identitāti, kura ir izteikusi šos iebildumus, konkrētu uz šiem iebildumiem balstītu atteikuma pamatu, attiecīgā gadījumā norādot arī minēto iebildumu iemeslu būtību, kā arī iestādi, kurā vīzas pieteikuma iesniedzējs var vērsties, lai noskaidrotu šajā citā dalībvalstī pieejamos tiesību aizsardzības līdzekļus, un, otrkārt, ka gadījumā, ja ir celta prasība par šo pašu lēmumu, pamatojoties uz Regulas Nr. 810/2009, kas grozīta ar Regulu Nr. 610/2013, 32. panta 3. punktu, tās dalībvalsts tiesas, kura ir pieņēmusi šo pēdējo minēto lēmumu, nevar pārbaudīt citas dalībvalsts izteiktu iebildumu pret vīzas izsniegšanu tiesiskumu pēc būtības.

[Paraksti]